

Dialogiske oplæsninger og bogkanon

Artiklen er baseret på oplysninger fra og interview med distriktsleder Hedi Lander, Greve Kommune. Hedi Lander er tilknyttet områderne Holmeager og Hedely i distriktet Greve Midt.

De kommunale rammer

“Jeg tror, at det, at man fra kommunens side siger, at man SKAL arbejde med storbørnsgrupper, er vigtigt.” Sådan oplever distriktsleder Hedi Lander betydningen af de kommunale retningslinjer.

Tidligere syntes hun, der var en tendens til i nogle institutioner, at børn ikke kom i en storbørnsgruppe, hvis dagtilbuddet ikke syntes, de var parate. Men i dag skal de i en storbørnsgruppe – uanset om de ender med at blive der i to år. *“Det har en betydning, at man arbejder målrettet med forberedelse til skolestart. Børnene vokser meget det sidste år i børnehaven. Det, at de er sammen med børn på egen alder, lærer dem at løse konflikter. Det er også lettere at lave aktiviteter på deres udviklingsstrin. Det er meget vigtigt, at de store i institutionen får det spark fremad, inden de skal i skole. Målrettede aktiviteter kan klæde børnene meget bedre på til skolestart,”* uddyber Hedi Lander.

Tidligere har kommunen krævet, at der skulle holdes fællesmøder i de enkelte distrikter, hvor en repræsentant fra PPR kom og fortalte om skoleparathed. Hedi fortæller imidlertid, at forældrene oplevede dette møde som spild af tid. De følte allerede, at de havde hørt det hele til informationsmøderne i dagtilbuddet og skolen. *“Derfor gik man bort fra det. Der var ingen grund til at indkalde til flere møder end højst nødvendigt,”* forklarer Hedi Lander.

I dag siger de kommunale retningslinier, at der skal afholdes et informationsmøde for forældrene i børnehaven og et på skolen. Ved informationsmødet i børnehaven får forældrene oplysninger om de aktiviteter, der iværksættes for de kommende skolebørn, og om, hvad forældrene selv kan gøre derhjemme for at forberede barnet på skolestarten. På informationsmøderne på skolerne lægges hovedvægten derimod på hverdagen i børnehaveklassen, og de går tættere på begrebet skoleparathed.

Det lokale overgangssamarbejde

I Greve Midt, som dækker fire skoledistrikter, har alle institutionerne siden 2004 haft et formaliseret samarbejde, der er nedskrevet i samarbejdsaftalen (link: [Grbil2.pdf](#)) fra samme år. Det er her, at de kommunale retningslinjer udfoldes lokalt.

Samarbejdsaftalen slår fast, at forældrene i slutningen af januar skal modtage et skolestartsskema fra skolen. Skemaet udfyldes af forældrene. Skemaet drøftes sammen med pædagogerne i dagtilbuddet og bruges i forbindelse med forældresamtalerne, der afholdes i løbet af februar. Skemaet returneres efterfølgende til skolen.

I marts afholdes efterfølgende dialogmøder mellem distriktsskolen og dagtilbuddene. Her er omdrejningspunktet de skemaer, som skolen har modtaget. Det er skolens ansvar at tage initiativ til og sikre, at møderne bliver afholdt. Hedi Lander fortæller, at foruden muligheden for at give barnets historie videre til skolen giver møderne også informationer, der bruges med henblik på klassedannelserne.

Foruden de aktiviteter, der gælder på tværs i Greve Midt, fortæller Hedi Lander, at de i Holmeager-Hedely-netværket er gået endnu et skridt videre. De har derfor i tillæg til de fælles beskrivelser udarbejdet egne mål og handlingsplaner for, hvordan overgangssamarbejdet organiseres. *“Vi må sige, at både skolerne og institutioner vil det gerne. Vi holder fem netværksmøder om året, der holdes på skift i institutionerne og i skolerne. Sidst vi var til møde var vi 25,”* fortæller hun. Ved netværksmøderne er således både pædagoger fra storbørnsgrupperne i børnehaverne, børnehaveklasselederne, SFO og skolernes ledelse repræsenteret.

I Holmeager-Hedely-netværket beskriver handlingsplanen, hvordan de enkelte mål skal nås. Hedi fortæller, at overgangssamarbejdet i netværket er baseret på tre hovedelementer: empati, social forståelse og sprog. *“Det betyder meget, at børnene ved, hvordan de skal opføre sig – både over for hinanden, de voksne og sig selv,”* forklarer hun.

I Holmeager-Hedely har de konkret opstillet et mål om, at børnene skal genkende [rim og remser](#) (link: [Grbil3.pdf](#)) som afsæt for udvikling af børnenes sprog og forståelse. En af måderne, de arbejder med dette på, er gennem en fælles udarbejdet [bogkanon](#) (link: [Grbil4.pdf](#)). Den består af syv forskellige bøger, som både læses i daginstitutionen og ved skolestarten i børnehaveklassen. Det gør bl.a., at alle børnene får et fælles afsæt, når de kommer i skole, og føler sig mere sikre. Bogkanonen blev implementeret i 2008. Fra skoleåret 2009/2010 udvides initiativet med en sangkanon, der på samme måde skal være med til at understøtte genkendeligheden og børnenes sproglige udvikling.

Hedi fortæller, at de generelt i netværket har et stort fokus på det sproglige aspekt. De har i den forbindelse valgt at anvende [dialogisk oplæsning](#) (link: [Grbil5.pdf](#)) som metode til oplæsning af bøgerne. Metoden blev præsenteret for alle skoler og dagtilbud i Holmeager-Hedely-netværket på en fællesaften, hvor de havde fået en ekstern konsulent til at fortælle om det. Metoden betyder, at de ikke kun nøjes med at læse bogen højt for børnene. De dramatiserer den også sammen med dem og stiller spørgsmål til dem.

I netværket er der også opsat mål for, hvordan skolens og dagtilbuddets personale får kendskab til hinandens praksis. Hedi fortæller, at målet sikres via ‘jobbytte’ (link: [Grbil6.pdf](#)). I perioden fra jul indtil dialogmødet i marts skal børnehaveklasselederen mindst én gang have haft en dag i børnehaven og pædagogen mindst en dag i børnehaveklassen. Det er samtidig nedskrevet, at det er dagtilbuddene, der er ansvarlige for at aftalerne indgås.

Foruden disse besøg er det også hensigten, at børnene skal have [fysisk kendskab](#) (link: [Grbil7.pdf](#)) til skolen. Her er det dog skolen, der er ansvarlig for at invitere børnene. Det er nedskrevet, at dagtilbuddene mindst én gang i løbet af både efterår og forår skal inviteres op på skolen. Sammenlagt skal børnene dog have været på besøg mindst fire gange på skolen, inden de begynder i SFO eller skole.

Både gennem besøgene og dialogmødet sikres endvidere målet om at have en velfungerende [klasedannelse](#) (link: [Grbil8.pdf](#)). I målet er det samtidig specificeret, at besøg og møder skal have fokus på børnenes sproglige, sociale, følelsesmæssige, intellektuelle og motoriske evner.

Endelig har de i netværket netop besluttet at indføre 'Barnets Bog' i alle dagtilbud. I dag bruger fire dagtilbud i distriktet allerede Barnets Bog som porteføljemetode. Barnets Bog indeholder tegninger, beskrivelser og billeder af udflugter, vigtige dage, oplevelser osv., som barnet har haft igennem de tre år i dagtilbuddet. *"Det kan være beskrivelsen af en dag i børnehaven, eller noget de har fundet, der har haft betydning for dem. Det er tre år og mange timer, de tilbringer i institutionerne. Det er lidt synd, hvis de år bare skal gå i glemslen,"* tænker Hedi. I distriktet har man aftalt, at bogen medbringes i børnehaveklassen, hvor man vil bruge den i introduktionsforløbet.